

կով մը. և որքան աւելի չափեց անիկա՝ զինքը միւս մարդերէն զատող այդ անջրպետը. այնքան աւելի յստակօրէն հասկցաւ Աստուծոյ հետ իր յարաբերութիւններուն բացառիկ հանգամանքը:

Այդ զգացումն է, տակաւին տարտամ և միամիտ, զոր անիկա կ'արտայայտէ երկոտասանամեայ հասակին, տաճարի տեսարանին մէջ, և որ, աւելի ետքը խորհրդաձեւալ համոզումի մը փոխուելով, զայն անդեղեւ կը դարձնէ իր յայտարարութիւններուն մէջ: Ազգելու համար, իր ծըրագրին համեմատ, ամբողջ աշխարհի վրայ, անիկա աշխարհի կը ներկայանայ նախ իրբեւ Եհովայի Օծեալը. այսպիսի էր, ինչպէս տեսանք, իր մետաղական պաշտօնին մասին իր կազմած գաղափարը: Եւ սակայն բուսական էր որ Յիսուս գիտնար թէ ո՞վ էր ինքը, և թէ ի՞նչ կ'ուզէր. պէտք էր նկատի առնէր նաեւ իր շրջապատը և հոն տիրող արամազրութիւնները, որոնք, ինչպէս պիտի ցոյց տայ իր գործունէութեան վոխձանը, կրնային լուրջ արգելք մը ըլլալ իրեն: Գործելութեան ամէն ծրագիր՝ կ'ենթադրէ ծանօթութիւնը թէ՛ ձեռք բերուելիք առարկային, և թէ՛ գաղափարներուն անոնց որոնց գործակցութիւնը անհրաժեշտ կը նկատուի. արդ, Քրիստոսի և իր գործին նպատակը ճշդելէ վերջ, մեզի կը մնայ տակաւին հետազոտել թէ այդ ծըրագրելը ո՞րքան կը համապատասխանէր Խրայելի հաւատալիքներուն:

Ժ. Գ.

ԽՈՐՀՈՒՐԳ ԵՒ ԽՕՍԳ

Մեր մէջ արդարեւեմն առաջին զապախար կը ծնի ո՛չ քե մեր պատհան, այլ մեր իրաւունքին:

*

Իմաստունը միայն ազատ է:

*

Երբ զիտես՝ զիտես քե զիտես, և երբ չես զիտես՝ զիտես քե չես զիտես — այդ է ճշմարիտ զիտեսի:

*

Դպրոցականը, որ առաջինութեան սկզբունքները սերտելու նստած է և տակայն կ'անցնայ գեշ հագուստներ և կոշտ կերակուրէ, ամառին յարմար չի կրնար ինչ ստանալ:

ՀԻՆ ՈՒԽՏԻ ՔԱՅԱՆԱՅԱՊԵՏԸ

Ա. — ԸՆԾՐՈՒՄԻՆԸ.

Քահանայապետ տիրողսը տրուեցաւ նախ Մովսէսի եղբոր Ահարոնին, ապա՝ անոր յաջորդներուն:

Աստուած ինք ընտրեց Ահարոնը (Ելք ԻԸ. 1): «Երբ մեռաւ ան, կ'ըսէ Յովսէպոս, իր որդիները յաջորդեցին իրեն, ու այնուհետեւ միեւնոյն պատիւը տրուեցաւ իր սերունդին: Ոչ ոք կրնար Աստուծոյ քահանայապետը ըլլալ՝ եթէ չկրէր Ահարոնի արիւնը: Միւս ցեղերէն ոչ մէկը, նոյն խիթազաւորը, չէր կրնար քահանայապետական պատիւին արժանանալ» (Հնիս. Դիրք Ի. Գլ. Ժ. 1):

Քահանայապետին մասէն յետոյ սովորաբար կ'ընտրուէր անոր անդրանիկ որդին, բայց ընտրութիւնը, որ, ինչպէս կը կարծուի, կը կատարուէր զլիսուոր քահանաներու ձեռամբ, կարելի էր նաեւ կայացնել անոր եղբայրներէն մէկուն վրայ:

Ահարոնի յաջորդեց եղիազար որ իր կենդանի որդիներուն ամենէն տարէցն էր: Հեղին ժամանակ, մեզ անձանօթ պատճառով մը, քահանայապետութիւնը անցաւ Իթամարի ճիւղին, որ Ահարոնի չորրորդ որդին էր: Ետքէն Սողոմոն պաշտօնանկ ըրաւ Արիաթար քահանայապետը՝ իր մատնութեան ու ապստամբութեան պատճառաւ ու պաշտօնը յանձնեց եղիազարի ցեղէն Սաղովկ քահանային (Գ. Թագ. Բ. 35):

Բաբելոնի գերութենէն յետոյ քահանայապետութիւնը անցաւ նախ հայրերէն որդիներուն, ապա քաղաքական իշխանութիւնը իրեն վերապահեց քահանայապետներ անուանելու իրաւունքը: Այսպէս Սուրբ թագաւորը Անտիոքոս Դ. Եպիփան իրարու ետեւ Ոնիաս Գ. ի յաջորդ կարգեց երկու անարժան քահանայապետներ՝ Յասոն և Մենեղաոս: Վերջինս չէր պատկաներ նոյնիսկ Ահարոնի ցեղին:

Ամպարիշտ Յակիմոս, պաշտօնի անցած Դեմետրիոսի ձեռամբ, թէեւ եղիազարի ընտանիքէն չէր, բայց Ահարոնի ցեղէն ըլլալուն համար ուրախութեամբ ընդունուեցաւ ժողովուրդէն (Ա. Մակ. Է. 14): Յու-